

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **J. B.**

oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1, § 2 i § 3 k.k. i in.,

w Izbie Karnej, na posiedzeniu

w dniu 13 kwietnia 2023 r.,

z powodu skargi prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 28 października 2022 r., sygn. akt XXIII Ka 255/22,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach

z dnia 28 września 2020 r., sygn. akt III K 198/07,

p o s t a n o w i ł:

- 1. pozostawić skargę bez rozpoznania;**
- 2. obciążyć Skarb Państwa kosztami sądowymi postępowania w przedmiocie skargi.**

UZASADNIENIE

J. B. został oskarżony o:

1. przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1, § 2 i § 3 k.k.;
2. przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. przy zast. art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy Katowice - Zachód w Katowicach wyrokiem z dnia 28 września 2020 r., sygn. akt III K 198/07, uznał oskarżonego za winnego dopuszczenia się przestępstw:

„13 (...) z art. 21 § 2 k.k. w zw. z art. 296 § 1 i § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 roku) (...);

14. (...) z art. 21 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 kk (w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 roku) (...).”

Apelacje od tego wyroku wnieśli obrońcy oskarżonego J. B.

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 28 października 2022 r., sygn. akt XXIII Ka 255/22, orzekł m.in.:

„(...) 2. uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej przypisanego oskarżonemu J. B. czynu z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., tj. w jego pkt 14 i na mocy art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. umarza postępowanie karne w tym zakresie a kosztami procesu w sprawie w tej części obciąża Skarb Państwa;

3. uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej przypisanego oskarżonemu J. B. czynu z art. 21 § 2 k.k. w zw. z art. 296 § 1 i 2 k.k., tj. w jego pkt 13 i w tym zakresie sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Katowice - Zachód w Katowicach;

4. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok pozostałej części; (...)”.

Skargę od tego wyroku złożył Prokurator Okręgowy w S., zaskarżając powyższy wyrok w zakresie jego pkt 3. — na niekorzyść oskarżonego J. B.. Zarzucił on naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 437 § 2 in fine k.p.k. w zw. z art. 455a k.p.k. poprzez błędne uznanie, że w sprawie konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w zakresie czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1, 2 i 3 k.k., zarzuconego J. B. aktem oskarżenia, a w konsekwencji uchylenie w tym zakresie wyroku Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 28 września 2020 r., o sygn. III K 198/07 i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi, podczas gdy brak jest przesłanek wskazujących na taką konieczność, jak również wobec niezaistnienia pozostałych przesłanek do uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, a to określonych w art. 439 § 1 k.p.k. i art. 454 k.p.k.

W konkluzji autor skargi wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację obrońca J. B. - adw. P. P. wniósł o oddalenie skargi, a drugi obrońca - adw. R. Z. wniósł o jej uwzględnienie, uchylenie zaskarżonego wyroku w pkt 3. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W ugruntowanym orzecnictwie Sąd Najwyższy nie raz podnosił, że przedmiotem skargi z art. 539a § 1 k.p.k. mogą być tylko te wyroki sądów odwoławczych, które zostały wydane w postępowaniu zainicjowanym aktem oskarżenia wniesionym po dniu 30 czerwca 2015 r. (zob. np. postanowienia z dnia: 28 lipca 2016 r., IV KZ 39/16, OSNKW 2016, z. 10, poz. 70; 22 listopada 2016 r., IV KS 2/16; 20 grudnia 2016 r., II KZ 45/16, 22 stycznia 2018 r., V KS 2/18). Takie ograniczenie temporalne możliwości wniesienia skargi wynika z art. 25 ust. 1 w zw. z ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 437- dalej jako nowela marcowa).

W rozpoznawanej sprawie akt oskarżenia wpłynął do Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach w dniu 31 grudnia 2004 r. (k. 5670, tom XXXI). Wobec tego, niezależnie od daty wydania wyroków przez Sądy obu instancji, bezspornym jest, że w postępowaniu odwoławczym zastosowanie miał przepis art. 437 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. oraz art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247 ze zm.). Przepis art. 437 § 2 k.p.k. w ówczesnym brzmieniu nie zawierał, istniejących dopiero od dnia 1 lipca 2015 r., ograniczeń uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Sama zaś skarga, o której mowa w art. 539a k.p.k., wprowadzona nowelą marcową, nie mogła mieć zastosowania do tego postępowania.

W zaistniałej sytuacji skarga jest niedopuszczalna. Ze względu na przyjęcie skargi do rozpoznania, po jej przekazaniu Sądowi Najwyższemu i przeprowadzeniu kontroli formalnej, koniecznym stało się pozostawienie jej bez rozpoznania. Jako podstawę tej decyzji wskazać należy ogólną normę kompetencyjną z art. 27 k.p.k. a contrario w zw. z art. 25 ust. 2 w zw. z ust. 1 noweli marcowej, dzielając argumenty wywiedzione w orzecznictwie, że ten rodzaj pisma nie mieści się w kompetencji funkcjonalnej Sądu Najwyższego z uwagi na warunek temporalny zawarty w art. 25 ust. 2 wskazanej noweli marcowej (szerzej: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2018 r., V KS 2/18).

[SOP]

[ms]